

Nowe regulacje w sprawie staży podyplomowych

Od 1 marca 2023 r. w obrocie prawnym zaczęło funkcjonować nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia z 24 lutego 2023 r. w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty. Określa ono m.in. program stażu podyplomowego, sposób jego organizacji oraz czas jego odbywania.

Anna Madajczyk, dział prawny OIL

Jak wynika z rozporządzenia staż podyplomowy lekarza trwa 13 miesięcy, natomiast lekarza dentysty lub lekarza będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej 12 miesięcy. Lekarz stażysta odbywa staż podyplomowy przez cały okres trwania tego stażu w wymiarze czasu równym czasowi pracy lekarza zatrudnionego w podmiocie leczniczym*, co oznacza, że jego czas pracy nie może przekraczać 7 godzin 35 minut na dobę i przeciętnie 37 godzin 55 minut na tydzień w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym. Dodatkowo lekarz stażysta pełni dyżur medyczny jako dodatkowy członek zespołu dyżurnego.

Odbywanie stażu podyplomowego nadzoruje koordynator stażu, który przede wszystkim planuje i nadzoruje przebieg realizacji stażu podyplomowego, a także decyduje o sprawach związanych ze szkoleniem lekarzy stażystów, w szczególności poprzez ustalanie indywidualnych harmonogramów realizacji staży, kierowanie lekarzy stażystów do odbycia staży częściowych lub części stażu częściowego oraz na szkolenia. Do zadań koordynatora należy również wystawianie lekarzom stażystom opinii zawodowych oraz dokonywanie okresowych ocen przebiegu stażu podyplomowego. Umowę z koordynatorem stażu zawiera podmiot, który jest uprawniony do prowadzenia takiego stażu.

Kierownik podmiotu, w którym lekarz odbywa staż, zawiera z nim umowę o pracę na czas określony, czyli na taki czas, jaki umożliwi lekarzowi realizację programu stażu.

W sytuacji, kiedy taki podmiot ulegnie likwidacji lub zostanie skreślony z listy, lekarz stażysta powinien zostać skierowany przez właściwą okręgową radę lekarską do innego podmiotu, który prowadzi staże podyplomowe, w celu jego kontynuacji. W tym miejscu wskazać należy, że w takiej sytuacji lekarz stażysta będzie zobowiązany do odbycia stażu jedynie w zakresie tej części, której nie zdążył zrealizować w poprzednim podmiocie. Natomiast podmiot, który nie jest w stanie zapewnić lekarzowi dalszej realizacji jego stażu, winien rozwiązać za wypowiedzeniem umowę o pracę z lekarzem stażystą. Umowa o pracę powinna zostać zawarta ponownie z lekarzem przez nowy podmiot na czas niezbędny do odbycia pozostałej części stażu.

Jak wynika z programu stażu podyplomowego lekarza -- stanowiącego załącznik nr 1 do przedmiotowego rozporządzenia – w celu stażu jest pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz poznanie, utrwalenie i przyswojenie praktycznych umiejętności z zakresu zapobiegania, rozpoznawania, leczenia i rehabilitacji najczęściej występujących chorób, postępowania w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, a także przyswojenie wiedzy z zakresu transfuzjologii, prawa medycznego, bioetyki, orzecznictwa lekarskiego, komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

W przypadku lekarza, program stażu obejmuje pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych z takich dziedzin, jak choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia ogólna, intensywna terapia oraz medycyna ratunkowa czy medycyna rodzinna. Rozporządzenie przewiduje również szkolenia z zakresu profilaktyki onkologicznej, leczenia bólu, orzecznictwa lekarskiego, prawa medycznego i bioetyki, zdrowia publicznego oraz profilaktyki dotyczącej szczepień ochronnych, komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

W przypadku lekarza dentysty program stażu obejmuje takie dziedziny, jak stomatologia zachowawcza z endodoncją, stomatologię dziecięcą, chirurgię stomatologiczną, protetykę stomatologiczną, periodontologię oraz choroby błony śluzowej, ortodoncję i profilaktykę onkologiczną.

W ramach przewidzianych szkoleń należy wymienić szkolenie w zakresie leczenia bólu, z zakresu orzecznictwa lekarskiego, prawa medycznego i bioetyki, zdrowia publicznego i profilaktyki dotyczącej szczepień ochronnych, komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz kurs w dziedzinie medycyny ratunkowej.

Nowością wprowadzoną rozporządzeniem jest przyznana wyłącznie lekarzom (nie dotyczy to lekarzy dentystów) część personalizowana stażu podyplomowego, która trwa 10 tygodni. W jej ramach lekarz może wybrać sobie dodatkowo do odbycia trzy dziedziny medycyny, które leżą w kręgu jego zainteresowań.

Kolejną zmianą, która daje stażystom możliwość lepszego przygotowania zawodowego, jest rezygnacja z przepisu, na podstawie którego stażysta mógł prowadzić maksymalnie pięciu pacjentów.

Zarówno lekarz, jak i lekarz dentysta mogą odbywać staż w ramach staży częściowych lub części staży częściowych z zakresu poszczególnych dziedzin medycyny oraz szkoleń i kursów. W przypadku części spersonalizowanej stażu możliwe jest łączenie jego okresów częściowych dla jednej lub dwóch wybranych indywidualnie dziedzin.

* § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie stażupodyplomowego.

